

POLITSEILEHT

ADMINISTRATIIV-ÕIGUSLIK AEGKIRI.

Nr. 5 (267)

5. veebruaril 1927 a.

VII. aastakäik

Ilmub üks kord nädalas — igal laupäeval.

Tellimise hind: aastas Mk. 1000.—
poolaastas „ 500.—
veerandaastas „ 250.—

Siseministeeriumile alluvatele asutustele ja nende ametnikkudele on tellimise hind:

aastas Mk. 800.—
poolaastas „ 400.—
veerandaastas „ 200.—

Üksik number maksab Mk. 25.—

Tellimised — järgmise kuu esimesest päevast.

Avatud k. $\frac{1}{29}$ — $\frac{1}{23}$. Toimetaja kõnetunnid k. 12—1
Toimetus ja kontor: Tallinn, Toompea lossis. Tel. 7-24

Kuulutuste hinnad:

$\frac{1}{1}$ lehek. Mk. 4000.—	$\frac{1}{4}$ lehek. Mk. 1000.—
$\frac{1}{2}$ „ „ 2000.—	$\frac{1}{8}$ „ „ 500.—
$\frac{1}{3}$ „ „ 1350.—	$\frac{1}{16}$ „ „ 250.—

Tunnistuste kaotuste kuulutused Mk. 100.—
Lehe eesküljel 75%, tekstis 100% kallim.

Aadressi muutmise 30 mk.

Aadress kirjade jaoks: Tallinn, Postkast nr. 338.
Jooksev arve Eesti panga Tallinna osak. nr. 543.

Sisu: 1) Eugen Maddison, Seaduste väljakuulutamise põhiseaduse järgi. 2) P. Kollin, Riigi hangete ja töövõtete väljaandmisest. 3) Maa rajooni konstaablite kvii ungiiraamatutest. 4) Surmanuhtluse küsimusest seadusandluses. 5) Lõuna-Ameerikasse väljarännanud kordniku kiri. 6) Dr. med. H. Madisson, Nägematu salakirja uus lugemismeetod. 7) Golomb'i järele, Pildikesi Londoni politsei elust. 8) Ametlik osa. 9) Aruanne pol. ametnikkude abiandmise rahasummade seisuga üle 1926 a. kohta. 10) Küsimused ja kostmised. 11) Kuulutused.

Seaduste väljakuulutamise põhiseaduse järgi.

Eugen Maddison.

Küsimus ei ole uus. Tema üle on vaieldud riigikogus (v. II riigikogu protokollid 3. istungjärg 1924. a., veerg. 2014 j.); tema kohta on ettekannetega esinenud 1926. a. Tartus ärapeetud õigusteadlaste päeval prof. S. Csekey ja hra O. Tief (v. „Õigus“ nr. nr. 7 ja 8 — 1926. a.); olen ka isiklikult tema kohta omi mõtteid väljendanud (v. „Päevaleht“ nr. 284 — 1925.). Kuid küsimus on siiski veel lahendamata. Isiklikult asun, samuti on ka prof. Csekey sel seisukohal, et ükski seadus „Riigi Teatajas“ kuulutamata ei või omandada kohuslikku jõudu ning ei kuulu täitmisele enne väljakuulutamist „Riigi Teatajas“. Küsimuse on teoreetilisest küljest väga põhjalikult läbi töötanud prof. S. Csekey. Sellepärast soovitaksin igale ühele, kes tunneb küsimuse vastu huvi, lähemalt tutvuneda tema tööga, mis avaldatud „Õi-

guses“ (nr. nr. 7 ja 8 l. a.) ning tema poolt ka eribrosüürina välja antud. Samuti käsitleb prof. S. Csekey kõne all olevat küsimust oma hiljuti avaldatud teoses „Die Quellen des Estnischen Verwaltungsrechts“.

Seda küsimust uuesti puudutades, ei katvate mina siin uusi teoreetilisi põhjendusi eelpooltähendatud seisukoha kaitseks ette tuua, vaid ainult peatuksin vähe asutava kogu protokollides leiduvate motiivide juures, mis jäid vaielduste ajal arvesse võtmata. Minu arvates, õigustavad nemad täielikult prof. S. Csekey ja minu poolt kaitsetavat seisukohta. Kõige pealt selgub see põhiseaduse komisjoni aruandja akl. A. Anderkopp'i järgmistest sõnadest: „Teine suurema tähtsusega küsimus, mis komisjonis 1. ja 2. lugemisel jaatavalt otsustati, kolmandal aga eitava seisukoha

omaseks sai, on põhiseaduse täitmise järgi valvamine. Esialgseks kavatsuseks oli, et kõik riigivolikogu poolt vastuvõetud seadused ei avaldata valitsuse ega riigivolikogu juhatuse poolt, vaid nad lähevad riigikohtu kätte avaldamiseks, nagu see ka praegu meil peaks olema, kuid mida valitsus veel seni pole maksma pannud. Alles riigikohus otsustab iga vastuvõetud ja avaldamiseks saadetud seaduse kohta, kas ta põhiseadusega kooskõlas. Et see seni on veel läbi viimata, tõendab vast seda, et see üldse pole tehniliselt läbiviidav, võib olla, on see aga liiga raske, üle jõu sel teel kindlustust selleks luua, et seadused, mis riigivolikogu vastu võtab, ei tohi vastolus olla põhiseadusega. Sarnasel juhtumisel oleks riigikohus sunnitud ja kohustatud olnud iga seadust, mis põhiseaduse vastu käib, avaldamata jätma, teda riigivolikogule tagasi saatma, kusjuures viimasel õigus on sel korral, kui ta riigikohtu seisukohaga ei ole ühel arvamisel, nõuda, et küsimus rahvahääletamisel rahva enda poolt saaks otsustatud" (asut. kogu protokollid, 4. istungjärg 1920. a., prot. nr. 133 (14), lhk. 557—558). Juba sellest väljavõttest selgub kaudselt, et asutava kogu arvates, ükski seadus ei või maksma hakata väljakuulutamisetähtaegade tähtsusega. Teiselt poolt ei ole ka kahtlust selle kohta, mida asutav kogu seaduste avaldamise või väljakuulutamise all mõtles. Ta arvestas tol ajal maksvate seadustega — ja nimelt seaduste ja administratiivsete korralduste väljaandmise ja väljakuulutamise ajutise korraga („R. Teataja“ nr. 1 — 1919. a., sead. nr. 1) ning riigikohtu seadusega („Riigi Teataja“ nr. 82/83 — 1919. a., sead. nr. 164). Ajutises seaduste ja administratiiv-korralduste väljaandmise ja väljakuulutamise korras leiame, esiteks, et „lõpulikult vastuvõetud kujul saadetakse seadusprojekt kohtuministerriumi redigeerimiseks, väljakuulutamiseks „Riigi Teatajas“ ja alalhoidmiseks eriarhiivis“ (1. peat., § 9) ja, teiseks, et ülemalnimetatud seadusandlikud aktid ja administratiivsed korraldused, välja arvatud 2. peatüki § 9 ja 4. peatüki korraldused, astuvad seaduslikku jõusse ja omandavad sunniiseloomukohet peale avaldamist „Riigi Teatajas“ ja vastava numbriga kohalejõudmist, kui mitte seaduses ehk korralduses eneses iseäralist

tähtaeg ei ole määratud“ (5. peat. „Riigi Teataja“ § 1). Riigikohtu seaduse § 21 aga kõneles: „Seaduste määruste ja korralduste väljakuulutamine ja algtekstide koondamine ja alalhoidmine läheb riigikohtu kätte vabariigivalitsuse poolt määrata vast tähtajast alates“. Järgelikult oli tol ajal täiesti selge, et seaduste avaldamise või väljakuulutamise all tuleb mõista nende avaldamist „Riigi Teatajas“.

Pöördudes tagasi asutava kogu protokollide juure, leiame sealt seaduste väljakuulutamise küsimuse kohta veel järgmised mõtteavaldused. Rkl. J. Jans, arvustades põhiseaduse eelnõu § 4, leidis, et selle lõpuosas kõneldakse, et „keegi ei või end vabandada seaduse mitteteadmise“ga, kuid põhiseaduse eelnõus puudub kindlustus, et kõik seadused tõesti välja kuulutatakse, kuna „Vene põhiseaduses oli muu seas öeldud, et seadus peab täies korras välja kuulutatud olema, ainult siis võib (ei või? E. M.) ta mitteteadmise“ga vabandada“ (asut. kogu prot. 1920. a. nr. 133 (14), lhk. 568). Selle peale vastas aruandja hra A. Anderkopp: „Asutava kogu liige härra Jans“ peatus „põhimõtte juures, et meil olevat ära määratud meie eelnõu § 4 järgi, et kodanikud seaduse mitteteadmise“ga ennast vabandada ei saa, kuna sealjuures ei olevat ära määratud, mil teel need seadused maksma hakkavad. Mina pean ütleva, et põhiseaduses küllalt kindel põhimõte meie põhiseaduse § 54 ära tähendatud on, ja kui nüüd ühed aru saavad teisiti, siis see ei määra ära nende seaduste maksmapanemise, nende seaduste maksmahakkamise korda, mis riigivolikogu on vastu võtnud“ (asut. kogu prot. 1920. a. nr. 134/15, lhk. 631).

Põhiseaduse eelnõu 2. lugemisel asutavas kogus tegi akl. J. Jans ettepaneku § 4 lõpuosa „keegi ei või end vabandada seaduse mitteteadmise“ga välja jätta, kuid paragrahvile juure lisada sõnad, „mis teatud korras välja kuulutatud“ (asut. kogu prot. nr. 137/17 — 1920. a., lhk. 698). Oma ettepanekut põhjendas hra Jans järgmiselt: „Iga seadus, mis õige tahab olla, peab seadusandlikus korras välja kuulutatud olema. Seadusandluse üks osa ongi seaduse väljakuulutamine. Kuid siin, nagu ma juba vist läinud korral tähendasin, on üks paragrahv, mis valitsusele õiguse annab seadusi ja määrusi välja anda, nagu meie sõjaväe kohta käivad määrused, ja peale selle on võimalikud veel mõned teised määrused, mille maksmapanemise

kohta võivad kõrvalekaldumised tulla. Kui aga on öeldud, et kõiki seadusi ja seadlusi peab tingimata välja kuulutama, enne kui nad maksma hakkavad, siis minu arvamise järele, seda ei või ette tulla. Vene seaduses on, näiteks, see lause sees, et peab tingimata välja kuulutatud olema, ja mina arvan, et meie juures see lause ka mitte ülearune ei ole (ibid., lhk. 699). Hra Jansi ettepaneku kohta võtsid sõna akl. O. Strandman ja aruandja A. Anderkopp. Esimene tähendas: „mis puutub aga viimasesse paragrahvi lausesse, et keegi ei või ennast vabandada seaduse mitteteadmiselega, siis on see ette nähtud, et need peavad olema avaldatud, ja niisuguste paranduste tegemine põhiseaduses ei ole soovitatav, et võiks kahtlus olla, et meil Eestis on seadusi olemas, mis ei ole avaldatud. Kõik need parandused § 4 kohta tuleksid tagasi lükata“ (ibid. lhk. 701—702). Aruandja A. Anderkopp sõnas: „mis parandusesse puutub, et sisse võtta sõnad „mis teatud korras välja kuulutatud“, siis ütleb § 54 põhiseaduses ära, mil viisil need seadused maksma hakkavad ja missugused seadused peavad välja kuulutatud olema, ja sellepärast ei saa ma ühegi parandusega ühineda“ (ibid. lhk. 703). Hra Jansi ettepanek lükati hääletamisel nähtava enamusega tagasi (ibid. lhk. 704). Nii siis oldi asutavas kogus kindlal arvamisel, et iga seadus peab välja kuulutatud olema ja et ükski seadus ei hakka maksma väljakuulutamisetähtaajaga. Nagu juba eelpool tähendatud, oli maksvates seadustes ette nähtud seaduste väljakuulutamine „Riigi Teatajas“, mispärast ka puudus asutava kogu põhiseaduse komisjoni poolt 2. lugemisel vastuvõetud põhiseaduse eelnõus vastav paragrahv, kus sellest veel eriti oleks öeldud. Põhiseaduse eelnõu 3. lugemisel põhiseaduse komisjonis asuti seisukohale, et seadusi kuulutab välja riigikogu (riigivolikogu) juhatus ja ühtlasi võeti eelnõusse ka § 54, kus otsekohe ette nähtud väljakuulutamise „Riigi Teatajas“. Põhiseaduse komisjoni protokollides selle paragrahvi kohta motiive ei leidu, kuid aruandja akl. O. Strandmani seletus asutava kogu üldkoosolekul, „et selle paragrahvi juures arvati, et kuigi meil on rasked postiolud, siiski korda läheb 10 päeva jooksul seadust üle maa laiali saata“ (asut. kogu prot. 1920. a. nr. 138/19, lhk. 831), on, minu arvates, küllaldaseks tõenduseks selleks, et

asutav kogu ka selle paragrahvi vastuvõtmisel asus kindlasti seisukohal, et seaduste avaldamise all tuleb mõista ainult avaldamist „Riigi Teatajas“ ja et ükski seadus väljakuulutamisetähtaajaga „Riigi Teatajas“ maksma ei hakka.

Mis puutub § 54 enesesse, siis on tema redaktsioon („Kui seaduses eneses muud korda ja tähtaega ei ole ette nähtud, hakkab ta maksma kümnendal päeval peale avaldamist „Riigi Teatajas“) hra O. Tief'ile ja teistele põhjust annud arvata, et seaduse väljakuulutamine võib sündida mitte ainult avaldamise teel „Riigi Teatajas“, vaid ka muul viisil — seaduse enese määramisel. Kuid see on täiesti ekslik arvamine. Seda tõendavad nii eelpooltoodud kaalutlused ja asutava kogu motiivid, kui ka paragrahvi enese redaktsioon. Paragrahv ei kõnele sõnagi muust seaduse avaldamise korrast, vaid ainult muust seaduse maksmahakkamise korrast ja tähtajast. Selle paragrahvi mõte on, minu arvates, ka redaktsiooniliselt täiesti selge, ja nimelt: seadused kuulutatakse välja „Riigi Teatajas“, kui „Riigi Teatajas“ avaldatud seaduses ei ole ette nähtud muud maksmahakkamise korda või tähtaega, siis hakkab tema maksma kümnendal päeval peale avaldamist „Riigi Teatajas“.

Mida tuleb „muu maksmahakkamise korra“ all mõista, seda näeme järgmistest näidetest: põhiseadus („Riigi Teataja“ nr. 113/114 — 1920. a., sead. nr. 243) ning riigikogu valimiste, rahvahääletamise ja rahvaalgatamise seadus („Riigi Teataja“ nr. 105/106 — 1920. a., sead. nr. 242) pandi maksma eri maksmapaneku seadusega („Riigi Teataja“ nr. 113/114 — 1920. a., sead. nr. 244), kus olid ette nähtud veel eriti tähtajad (§ 1); perekonnaseisu seaduse („Riigi Teataja“ nr. 139/140 — 1920. a., sead. nr. 275) § 45 nägi ette, et tähendatud seadus hakkab maksma tähtajal ja tingimustel, mis iseäralises maksmapanemise seaduses määratakse; riigikohtu seadus („Riigi Teataja“ nr. 82/83 — 1919. a., sead. nr. 164) § 21 kõneles, et seaduste, määruste ja korralduste väljakuulutamine ja algtekstide koondamine ja alalhoidmine läheb riigikohtu kätte vabariigivallitsuse poolt määratavast tähtajast alates; riigikogu poolt 12. novembril 1925. a. vastuvõetud ja „Riigi Teatajas“ 27. novembril samal aastal väljakuulutatud usuühingute ja nende liitude seaduses („Riigi Teataja“ nr.

183/184 — 1925. a., sead. nr. 96, § 29) oli ette nähtud, et tähendatud seadus hakkab maksma 1. jaanuaril 1926. a.; riigikogu poolt 12. novembril 1925. a. vastu võetud ja „Riigi Teatajas“ 11. detsembril samal aastal avaldatud perekonnaseisu seadus („Riigi Teataja“ nr. 191/192 — 1925. a. sead. nr. 110) hakkas maksma osalt „ü l d k o r r a s“, s. t. kümnendal päe-

val peale avaldamist „Riigi Teatajas“, osalt aga 1. juulil 1926. a. jne. jne.

Teiste sõnadega „muu korra ja tähtaja“ all tuleb mõista ainult seda, nagu õieti tähendab prof. S. Csekey, et „seaduse maksmahakkamise algtermini määramine jäetakse ühe hilisema seaduse või valituse või vastavalt ministrite hoolde“.

Riigi hangete ja töövõtete väljaandmisest.

P. Kollin.

(Lõpp.)

Kes peab võistluspakkumist toimetama? Meil on kujunenud tegeliselt kord, et ülemus, kes võistluspakkumise kuulutanud välja, määrab selle teostajaks harilikult kolmeliikmelise komisjoni. Osa võtma kutsutakse riigikontrolli esitaja ja asjatundja vastavalt erialalt.

Kui on ette võetud kinnised võistluspakkumised, siis määrab see ülemus, kes määrab kinnised võistluspakkumised, kindlaks ka hanke eelhinna, millest üle ei võida võistluspakkumist kinnitada, piirdudes summaga, mis kuulub tema kinnitusele. (§ 153—154.) Dokument, mis sisaldab eelhinna, on salajane ja hoitakse pitseeritud

ümbrikus ning avatakse võistluspakkumist toimetava komisjoni poolt peale kõigi sisseantud kinniste pakkumiste avamist. Sega ja avalikkude võistluspakkumiste korraldamisel seda eelhinda ei määrata.

Asudes võistluspakkumise toimetamisele on komisjoni esimeseks ülesandeks selgitada: kas kõrvalruumides ei viibi pakkujatest osavõtjaid, keda pakkumiseruumi tuleb paluda, kas pakkumisest osavõtjate poolt esitatavad kindlustused on seaduspärased (pakkumise kindlustuseks võidakse maksva määruse kohaselt, peale puhta raha ja panga garantiikirjade, vastu võtta:

N I M E T U S	Nominaalhind	Tagatiseks vastuvõtte hind
1) E. V. võidulaenu piletid	100 mrk.	100 mrk.
2) Eesti Hüpoteegi panga 8 ⁰ / ₀ pantlehed	100 „	80 „
3) Liivimaa Linnade-Hüpoteegi Seltsi 5 ⁰ / ₀ pantlehed	100 rbl.	145 „
4) Eestimaa Maade Krediitseltsi 4 ⁰ / ₀ pantlehed	100 „	100 „
5) „ „ „ 5 ⁰ / ₀ „	100 „	100 „
6) Liivimaa Mõisate Krediitseltsi 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ „	100 „	100 „
7) Tall. liikumata varand. omanikkude krediitühis. (Immobiilpanga) 5 ⁰ / ₀ pantl.	100 „	150 „)

kas osavõtjatel, kes ei võistle enda, vaid teatud ettevõtte nimel, on tarvilised volitused; kas kõikidel osavõtjatel on antud teada allkirjade vastu võistluspaku-

mise tingimused ja lepingu kava. Võistluspakkumise leht oleks kõige lihtsam järgmise vormi kohaselt:

Vorm.

Pakkumise leht №

(väljapakkuja asutuse nimetus)

Kuupäev ja aasta.

Pakkumist toimetab komisjon:

Esimees: N. N. Liikmed: N. N., N. N.,
Asjatundjana võttis osa N. N.

eluk.

Pakkumisele ilmusid:

Esitas kindlustuse väärtuses:

- 1)
- 2)
- 3)

Pakkujate nimed	Nr. 1 V. P.	Nr. 2 R. K.	Nr. 3 A/S. L.	Märkus
Ainete nimetused				
1) 50 sülda kasepuid	2000 1840 loobus (Allkiri)	1900 1800	1850 loobus (Allkiri)	Pakkumine avati (kellaeg) lõppes 1) Võtan oma peale (aine nimetus ja arv) muretsemise minu poolt pakutud vii- mase hinnaga lepingu kava tingimus- tel, millise olen alla kirjutanud, juh- tumisel, kui see pakkumine ülemuse poolt kinnitust leiab. (Allkiri)
2)				

(Pakkumist toimetanud komisjoni liikmete, asjatundja ja riigikontrolli esitaja allkirjad)

See näitlik vorm on kohane suusõnaliste pakkumiste toimetamiseks, kuid seda saab ka kinniste, kirjalikkude pakkumiste juures tarvitada, kirjutades esitatud kirjadelt pakutavad hinnad lehele. Avatud kirjadelt teeb komisjoni esimees oma allkirjaga märkuse, avamise kuupäeva ja kellaega tähendades. Pakkumised, mis ei vasta ülesseatud tingimustele, loetakse maksusetuteks. On kõik pakkumised avatud, siis avatakse ümbrik, mis sisaldab riigi eelhinna. Kui vähemalt ühe pakkuja hind on odavam kui määratud eelhind, loetakse pakkumine kordaläinuks. Kui eelhinda ei ole taotletud, loetakse pakkumine mittekordaläinuks ja riigi eelhind avaldatakse kõigile osavõtjatele. Sel puhul kuulub asutuse äranägemisele, kas nõuda pakkujatelt lisapakkumisi uute kinniste pakkumiste läbi või korraldada avalikud võistluspakkumised, muutes vajaduse korral hanke tingimusi või käsitusele võttes muid seaduslikke abinõusid hanke teostamiseks.

Asutusejuhataja võib määrata ka segapakkumisi; niisugusel korral kuulutustes teatada, et pakkujad, kes ei soovi isiklikult võistluspakkumistele ilmuda, võivad pakkumist teha ka kirjalikult. Siseseantud pakkumiskirjad jäävad avamata kuni järelepakkumise lõpuni, mil nad avatakse ja loetakse ette kõigile pakkumisest osavõtjatele. Kui kinnistest pakkumistest selgub, et mõnes leidub kõige kasulikum pakkumine, antakse hange sellele pakkujale; kui aga kinnise pakkumise summa võrdub suusõnalisele pakkumisele, siis antakse eesõigus suusõnalisele pakkujale. Peale kinniste pakkumiste avamist ei võeta kohalolijatelt pakkujatelt mingisuguseid lisapakkumisi vastu.

Suusõnaliste pakkumiste juures on üldiselt maksev eeltähendatud kord, ainult selle vahega, et pakkujatelt ei nõuta kir-

jalikke esitisi. Avalikkude võistluspakkumiste puhul tuleb kolme päeva pärast toimetada järelepakkumine, samal kellaajal, mil oli algpakkumine. Kui esimesel pakkumisel ei olnud ühtegi või oli ainult üks pakkuja ja järelepakkumisele ilmub rohkem pakkujaid, siis loetakse järelepakkumised algpakkumisteks ja järelepakkumine peetakse kolme päeva pärast. Viimase hinna pakkujalt võetakse kohustusallkiri, et ta võtab hanke täitmise oma peale võistluspakkumisel saavutatud tingimuste ja hinnaga, lisades juure lauset: „Kui võistluspakkumine saab vastava ülemuse poolt kinnitatud.“

Võistluspakkumise leht esitatakse ülemusele kinnitamiseks. Sellele lisatakse juure materjal, mis on ühenduses toimetatud võistluspakkumisega. Võistluspakkumiste protokollid kinnitab: peavalitsuse juhatajad — 500.000 margani, ministrid — 3.000.000 margani ja vab. valitsus piiramatult summani.

Kui kõige odavam pakkuja isik hiljem hankest taganeb, siis pakutakse hange uuesti välja, kusjuures taganeja poolt esitatud kindlustus peetakse kinni kuni uute võistluspakkumiste lõpuleviimiseni riigile selle taganemise tõttu tekkida võiva kahju katmiseks.

Kui niihästi võistlus- kui ka järelepakkumisele ei ilmu ükski või ilmub ainult üks pakkuja, siis esitab võistluspakkumisi toimetav asutus sellest oma ülemusele, kes peab otsustama, kas uuesti võtta ette võistluspakkumisi või käsitada mõnda muud abinõu hanke teostamiseks või anda hange sellele isikule, kes võttis osa võistlus- kui ka järelepakkumisest, muidugi kui ta tunnustab tema pakkumise riigile kasulikuks.

On võistluspakkumise protokoll kinnitatult tagasi saadud, sõlmib hankeandja asutus 7 päeva kestel viimase hinna pak-

kujaga kirjaliku lepingu, mis peab kõigiti lepingu kavaga kooskõlas olema, täites seal juures tempelmaksu seaduse eeskirju ja võttes vastu lepingu kindlustuse, juhusel, kui hankija võistluspakkumisel esitatud kindlustuse soovib tagasi saada. Lepingu algeksemplar tuleb tempelmaksu rahas õiendamise korral Eesti panga osakonna lasta ära tembeldada. Lepingu algeksemplar hoitakse lepingu sõlmija asutuses ja lisatakse peale lepingu lõpuliku täitmise riigikontrollile kulusumma tõenduseks saadetava viimase arve juure. Hankijale antakse õigekstunnistatud lepingu ärakiri.

Hankeandja asutus peab 2. nädala jooksul lepingu sõlmimise päevast arvates täitma teatelehe ja saatma otsekoheste maksude peavalitsusele viimase poolt antud vormi kohaselt. Vastavad planketid saadab otsekoheste maksude peavalitsus nõudmise peale välja.

Hankelepingud võetakse kõrvalekaldu matult täitmisele. Kui asjaoludekohaselt mõlemi lepinglase huvides on soovitav lepingu täitmist seisma panna ja pooled selle üle on leppinud kokku, siis võib see

sündida ainult kõrgema ülemuse loal. Väiksehinnalised lepingud, mis sõlmitud võistluspakkumisteta, võidakse tühistada vastastikusel kokkuleppeil, ülemuselt luba küsimata. Hanke vastuvõtjale on keelatud lepingu järele üleandmisele kuuluvate asjade asemel raha vastu võtta, samuti ka asju, mis ei vasta proovidele või lepingu tingimustele.

Kuni hange ei ole täide viidud, ei tule vastu võtta ühtegi palvet või nõudmist riigi ega eraisikute poolt hankijale lepingu järele kuuluva raha kinnipidamiseks; seda võidakse teha ainult siis, kui hankija on avaldanud selleks kirjaliku nõusoleku. Kui hange on hankija poolt lõpuni täide viidud ja lõpuarve maksmata, võib ka ilma nõusolekuta temale kuuluvaid summe seaduslikus korras kinni pidada.

Kui hankija ei suuda lepingut tähtpäevaks täita ja palub tähtaia pikendust, tuues ette oma korratuse mõjuvaid põhjusi, siis võib see asutus, kes temaga lepingu sõlmis, tähtaega pikendada kahe kuuni; suurema pikenduse andmiseks tuleb ülemuselt luba küsida.

Maa rajooni konstaablite kviitungiraamatutest.

Praegused maa rajooni konstaablite väliaantud kviitungiraamatud on maal tarvitamiseks puudulised ja ei vasta oma ülesandele.

Nad on nähtavasti mõeldud ennem linna rajooni konstaablite jaoks, kellele nad ka enam-vähem kohasemad.

Maa rajooni konstaablil tuleb sageli ühelt ja samalt kodanikult nõuda mitmesuguseid makse nagu: tulu-, puhtakasu-, liikumata varanduse, kaitseliidu- ja isikumakse, kusjuures kodanik tasub kõik maksud korruga. Nüüd on tarvis neid kõiki ka korruga kviteerida, tähendades maksu nimetust, summa, viivituse % ja sissenõudmise rahasid. Kviitungiraamatu formaat on selleks aga väike. Iga maksu vastuvõtmiseks kirjutada eraldi kviitung on mõttetu ja ilmaaegne vaevanägemine ning kviitungite raiskamine.

Edasi on kviitungiraamatutel raha edasiandmise kohta märkuste tegemiseks liig vähe ruumi jäetud ja pealegi on seal veel ette nähtud märkus raha vastuvõtu üle iaoskonna politseikomissari poolt. Maal aga tegeliselt ei anna peaaegu ükski rajooni konstaabel raha edasi iaos-

konna politseikomissarile, mis ka võimata, sest elavad ju maa rajooni konstaablid komissarist 10, 20, 30 ja 40 klm. eemal. Nad maksavad kõik sissenõutud summad ise otsekohe kas Eesti panga osakonda, vallavalitsuse kassasse või saadavad raha rahakaardiga vastavale asutusele edasi, teevad raha edasiandmise kohta vastava märkuse kviitungikontsule ja kirjavahetusele, iätavad kviitungi kontsu juure tõendavaks dokumendiks ning saadavad kirjavahetuse täidetult kas oma iaoskonna komissarile või vastavale asutusele.

Nii oleks soovitav, et maa rajooni konstaablite kviitungiraamatud oleks formaadi poolest veidi suuremad, nimelt laiemad, umbes sarnased, nagu vallavalitsuste kviitungiraamatud, kus võiks olla märgitud tähtsamate maksude nimetused, nagu: tulu-, liikumata varanduse, puhtakasu-, kaitseliidu- ja isikumaksud ja vastavad lahtrid maksu summa, viivituse % ja sissenõudmise raha märkimiseks. Raha edasiandmise kohta võiks olla märgitud näiteks: „raha mrk. sisse makstud Eesti panga osak. edasi saadetud

kviitung nr. vastu. Rajooni konstaabel

Meil tuleks siis tarvitusele küll kahe-
sugused kviitungiraamatud, ühed linna ja
teised maa rajooni konstaablite jaoks,
kuid see ei võiks suureks takistuseks
olla, sest mõlemaid kviitungiraamatuid
läheb meil ju küllalt tarvis, kusjuures

aga see uuendus kergendaks maa rajooni
konstaablite tööd. Äärmisel korral võiks
ka sarnane kviitungiraamat linna rajooni
konstaablitel tarvitusel olla, sest ka lin-
nas tuleb sageli ühelt kodanikult mitme-
suguseid makse korruga vastu võtta ja
kviteerida. J. P—d.

Surmanuhtluse küsimusest seadusandluses.

Eestis on surmanuhtluse küsimus jõud-
nud iseäralisse seisukohta sellepolest,
et meil on viimased aastad toonud ise-
suguse murrangu. Surmanuhtluse küsi-
muses püsib meie seltskond veel samas
meeleolus, kuhu ta asetati esimeste vene
riigivolikogude ajal, mil surmanuhtlus
võeti teraval opositsioonilisel viisil üles.
Meie maal olid selle eel 1905. aasta ka-
ristussalgad oma tööd väga veriselt tei-
nud ja see jättis meie rahva hinge kustu-
matud jäljed. Kui ma ei eksi, oli üheks
sooviks, mis Eesti saadikutele Peterburgi
minnes kaasa anti, surmanuhtluse ära-
kaotamise küsimus. Nii võib kahtlemata
tõendada, et meie rahva surmanuhtluse
vastane meeleolu on omal ajal väga sel-
gesti väljendunud.

Võib ka kahtlemata tõendada, et ter-
ves karistussüsteemis ükski nuhtlemis-
viis nii põhialikke ja isegi kirglike vaie-
lusi pole esile kutsunud. Mis surmanuht-
luse kohta üldse sügavmõtteliselt ütelda
võidud, seda on tuntud kriminalist Cesar
Beckaria (1738—1794) ja kirianik Vol-
taire omis mõtteteaduslikkudes kirjades
ammugi väljendanud. Esimene neist tõi
surmanuhtluse kohta tänini loogiliselt
ümberlõkkamatu argumendi, et riik, jaat-
ades surmanuhtlust, sattuvat iseendaga
vastollu, sest ta ise peab kaitsema põhi-
mõtteliselt kodaniku elu ja tervist ning
keelab teise isiku tanmist. Mõlema suure
surmanuhtluse vastase väited tühistati
aga prantsuse revolutsioonis õige pea
kõige haledamal ja hoolimatul viisil. Sur-
manuhtluse küsimus otsustati iärgneval
saialgul mitte mõtteteadlase laua taga,
vaid nii, kuidas seda nõudis igakordne
tarvidus.

Mis selles küsimuses meie ajal ehk
veel moodne võiks olla, on erakondlised
vaatepunktid. Nimelt toovad surmanuht-
luse vastased ette, et surmanuhtluse
pooldajad on seadusandluses karmimate
südametega isikud, kes ei taha tunnus-
tada üldhumaanseid põhimõtteid. Seal-

juures aga püütakse seda karmust ikkagi
mõnesuguse seltskondliku vooluga sidu-
da, pidades seda viimase iseloomuks. Et
surmanuhtlust pidada karmuseks, see
vaade on inimlik. Sellega aga eksitakse
suuresti teise poole, ja nimelt surmanuht-
luse alla kuuluva isiku ohvri vastu. Kui
röövmõrtsuka vastu näidata kaastund-
must, miks ei näidata seda tema poolt
tapetu ohvri saatuse vastu? Kuidas ja
miks lugeda röövmõrtsuka elu väärtus-
lisemaks kui tema poolt äratapetud isiku
oma? Miks seatakse röövmõrtsukas pri-
viligeeritud seisukorda oma ohvri ees?

Euroopa riikides puudub surmanuht-
lus ainult Hollandis ja Norras, kuid ei ole
raske aru saada, et see võimalik on ol-
nud mitte üksi nende hea geograafilise
seisukoha, vaid ka selle tõttu, et need
riigid on hoidunud kauemat aega sõda-
dest ja vapustustest kõrvale. Mõnel pool
rüütakse asiast sellel viisil mööda hiili-
da, et seadustes küll surmanuhtlus puu-
dub, kuid tegelikult tarvitatakse seda
kõrgema karistuse nime all väga ohtralt,
isegi sarnastes tegudes, kus see puudub
teistes riikides.

Huvitavaks nähtuseks surmanuhtluse
tarvitamise loos on see, et pea kõigil ae-
gadel on ikka jälle uuesti kerkinud üles
riikide juhtimisel eksiate vastu heataht-
likud ja humaansed püüded, mis olid sin-
napoole sihitud, et kuidagi mööda pää-
seda surmanuhtlusest. Asuti surmanuht-
luse kaotamisele, kuid tagajärjeks oli see,
et surmanuhtlust hakati tarvitama sur-
manuhtluse vastaste eneste poolt enne-
nägematus ulatuses. Nii sündis see kor-
duvalt Venemaal, niisama ka Kesk-Eu-
roopa riikides.

Nii oleks sünnis ja tarvilik kõigepealt
üles leida mõni uus teaduslik vaatepunkt,
kas meie rahva hingeelulisest või muust
sügavasti kaaluvast seisukohast ja alles
siis oleks sünnis ja kohane ette tuua sea-
dusandlistes katsetes uuesihilisi arva-
misi.

Lõuna-Ameerikasse väljarännanud kordniku kiri.

Väga austatud härra! Ruttan Teie soovi täitma ja Teile Lõuna-Ameerika, eriti Argentiina politseist kirjutama, nii palju kui see mul, väliselt vaadates, võimalik on. Olles endine politsei teenija, tunnen selle ameti vastu veel praegugi huvi ja politsei on ikkagi esimene, kes sissesõitnule paistab silma. Buenos-Aires, kus mina elan, on uuema aja linn, umbes pooleteisemiljonilise elanikkude arvuga, uhke välimusega ja haruldaselt elava liikumisega. Oõseti on siin nii rohkesti elektrivalgustust, et terve linn otse lõõskab pimestavast hiilgusest, nagu oleks siin alati üks lõpmata tulevargi tegemine. Peatänavatel ei näe muud, kui pikka autode rida, sest autod on Ameerika jõukuse juures väga moes. Pean imestama, et sarnane autode rühkus ei aja tänavatel seisvatel kordnikudel silmi kirjuks, kuid kõige selle rühkimise ja igavese tõttamise juures jäävad nad siiski külmavereliselt rahulisteks ja alati valitsevalt käskijateks. Nii juhvad nad tänavate voogamist pealtnäha üsna koduselt ja ometigi ei ole nende osa sellejuures mitte väike.

Buenos-Airese välispolitsei *munder* on maitserikas ja kena. Peas kannavad nemad kaskeid, mis romaani rahvaste juures moes ning lugupidamises, kuid need on riidega üle tõmmatud. Munder on mustjas-sinine, kahe rea valgete nõõpidega, ligikaudu sarnane, nagu see oli endistel vene kaardiväe soldatitel. Püksid on samasest riidest, vöö lai nahkrihm. Paremal pool küljes ripub tohlu brauning, pahemal pool valgest niklist kett käeraudadega, mida tarvitatakse tihti areteerimisel. Vangivõtmisel pannakse harilikult käed raudu ja siis kaob politseinik vangistatuga jaoskonda. Paremas käes on tänava-kordnikul valgeksvärvitud arssinapikkune kepp, millega alatasa liikumisele annab märku. See on see nõiakepp, millega liikumine

suletakse kui ka avatakse, ja seda käsku täidetakse kõige suurema aukartusega. Buenos-Airese suurematel tänavatel on tänavanurkadel harilikult kaks politseinikku ja, kus liikumine iseäranis elav, ka kolm koos üksteist toetamas.

Politsei näib olevat inimeste vastu väga viisakas, vastab alati kõikide küsimuste peale lahkelt ja põhjalikult. Politsei on rahva seas suures lugupidamises ja austuses, nende peale vaadatakse kui vendade või kõige paremate sõprade peale, ja kus politsei peaks iganes liikuma, seal antakse talle kõige suurema aukartusega teed. Näib, nagu oleks politsei tänavatel see ainuke käskija, kelle sõna otsustav.

Munder on ühesugune nii suvel kui talvel. Ja praegu, jõulu ajal, mil neid ridu kirjutan, on siin kõige palavam aeg, kuid politsei ametiride on ikka üks ja seesama. Ma pean imestama, kuidas see kuumus neile liiga ei tee.

Ka Argentiinas on olnud sisemisi rahuatusi. Nii oli viimane sisemine mäss siin 1912. aastal, mis õige veriselt maha suruti, surnuid on olnud rohkesti mõlemail pool. Kui palju politsei oli kaastegev rahutuste mahasurumisel, ei tea ütelda, aga ma ei leia mingisugust märki, mis laseks oletada, et see aeg mingisugust mõju alamate kihtide meeleollu oleks jätnud. Kõik on ununenud ja politseil on oma aukõht, missugusest ta paremat ei võiks soovida. Euroopaga võrreldes on välispolitsei väline ülesastumine ja tänavatel valitsemine kõikvõimuline, otsustav ja lõpulik. See on väliselt. Läheb see mul korda, siis tahan järgmises kirjas teatada politsei sisemisest organisatsioonist niipalju, kui mul võimalik on ligi pääseda.

Seniks terviseid „Eesti Politseilehele“ kuumast Argentiinast.

Buenos-Aires, 23. dets. 1926. a.

Johannes Remmert.

Nägematu salakirja uus lugemismeetod.

Dr. med. H. Madisson.

Nägematu salakirja tarvitamine on väga vana. Seda tarvitas juba Herodot 483. a. enne meie aja arvamist. Eriti tarvitavad seda praegusel ajal laialt vangid, kuritegijad ja salakuulajad.

Nägematu salakirja kirjutamiseks on tarvitatud väga mitmekesiseid vedelikke, nagu, näiteks, piima, puuvilja ja taimede mahla jne. Vangid tarvitavad peamiselt sülg, uriini ja seebivett. Salakirja ilmu-

tamine on suurte raskustega seotud, sest iga kirja vedelik vajab omapärast ilmutamisainet. Uriinikirja ilmutamiseks nahal kasutatakse paberituhka, piima ja taimemahla ilmutamiseks tarvitas juba Herodot soejahu. Kuid on olemas mitmesuguseid keemilisi tinte, mille ilmutamine väga raske. Teiseks oli igal ilmutamisviisil see pahe, et ta jättis jäljed kirjale, mis kirjasaaajale oli hoiatuseks, nii et edaspidine jälgimine sai sageli peaaegu võimatuks. Nii on üldtunnustatud joodiaurude tarvitamisel see pahe, et paber muutub pruuniks, mida isegi ammoniakiaur ei kõrvalda.

Nüüd on kvarzlampide ühisuse Hanau poolt konstrueeritud ja müügile lastud uus lamp, mis maksab umbes 235 saksa marka. See lamp annab ultraviolettkiiri; lambi juures on filter, mis laseb läbi ainult kõige lühemaid, nägematuid, tumedaid ultraviolettkiiri. Nende kiirte valgustusel hakkavad fluorestseeruma

väga palju aineid ja olluseid: nii fluorestseerub uriin, piim, sülg, taimemahlad, sitronimahl, äädikalahund, lubja- ja seebivesi jne., isegi lihtsa vee kiri, — ühe sõnaga peaaegu kõik need ollused ja ained, mida tarvitatakse nägematu salakirja kirjutamiseks. Valgustades kirjeldatud ultraviolettkiirte lambiga mainitud teel kirjutatud salakirju, nagu seda tegi Rubner, hakkavad nad fluorestseeruma ja kiri osutub enamasti pruunina või sinakana osa keemiliste ainete juures ja on silmaga täiesti vabalt ja selgelt loetav. Selle riistaga salakirjade lugemine vangelas ja mujal on sama lihtne, nagu iga teise kirja lugemine. See lamp ei tohiks puududa üheski asutuses, kelle hooleks on valvata salakirjade sisu järele. Nii on see eriti tähtis vangimajade ülematele ja mujal. Samuti on kujunenud päevapildistamine ultraviolettkiirte abil väga tähtsaks asjaoluks igasuguste käekirjade võltsimisel jne.

Pildikesi Londoni politsei elust.

J. Gollomb'i järele V. K.

Kuidas sünnib kuritegude jälgimine Londoni politsei poolt, sellest annab Gollomb omas hiljuti ilmunud raamatus kujukapildi järgmise huvitava kirjelduse kaudu.

Asi algas bobby'ga*), tuntud ja lugupeetud sinikuuelise politseinikuga Londonis.

Teatud Londoni bobby oli omal vahipostil temale määratud vahtpiirkonnas, mis oli harilikult vaikne, mitte millegagi silmatorkav. See oligi põhjuseks Mary Eunis'ile, ühele vanapoole piigale, sinna asumiseks. Temal oli põhjus elada värvitud rada, värvitus Londoni osas, nagu selgus hiljem.

Tal oli väike kolmetoaline korter väikese kivimaja ülemisel korral, tänaval, kus asusid teised samasugused kivimajad. Alumist ja keldrikorda püüdis ta nähtavasti välja üürida, kuid bobby, kes seal patrullis, tuli otsusele, et temaga on raske kokkuleppele jõuda. Ta oli nimelt märganud, et mitmed olid nõus ruumi üürima, kuid Mary Eunis ei valinud neist siiski

ühtegi. Mary Eunis oli nähtavasti üksiklane, sest mingit seltskondlist läbikäimist kellegagi ei olnud märgata. Ainult teenija ja mõned jooksupoisid käisid majas. Bobby oma käikudel pani seda sama hästi tähele, nagu naine iga päev oma nagu uurides märkab esimeste kortside ilmutist. Ta teadis iga maja omas piirkonnas ja iga vähematki nähtust nende juures.

Ühel varahommikul ilmudes valvekorrale, märkas ta väikest muudatust Mary Eunis'i maja juures. Nimelt ülemisel korral lehis vanapiiga aknast välja kardinaots. See ei olnud muidugi midagi isäralist, kuid arvesse võttes, et vihma oli sadanud, ja Mary Eunis kunagi, isegi selgetel öödel ei hoidnud akent lahti, pani see asjaolu bobby mõtlema, mida Londoni bobbyd teevad nii sageli, mis osalt ongi nende kuulsuse põhjuseks.

Kui ta hiljem märkas, et Mary Eunis oma hommikulehe ega piima järele ei ilmunud, mida ta muidu igal hommikul täpselt pool kaheksa ajal tegi, otsustas bobby kõlistada. Mingit vastust. Vanapiiga võis ka reisil olla, aga seal oli jällegi see lehviv kardin ülemisel aknal. Bobby püüdis siis avada maja ees- ja taga- kui ka keldrikorra uksi. Ta pani tähele, et ustel oli mitu head lukku, mis kõik olid täiesti

*) Bobby — inglise politsei nime rahvanimetus. Tuleb inglise politsei kujundaja Robert Peel'i lühendatud nimest.

korras, välja arvatud üks. See oli uksele, mis viis maja tagaküljelt keldrikorrale.

Londoni bobbyl kui ka briti politseil üldse on traditsiooniline austamine kodu puutumata vastu. Niiviisi pidas ka meie bobby nõu oma seersandiga enne majja astumist. Kui nad viimaks kahekesi astusid sisse, leidsid nad Mary Eunis'i kägistatult omas voodis, väike, eriliselt paksume seintega seinahoiukapp avatud atsetüleenlambiga, kapi sisemus röövitud ja korteri esikülje aken avatud, millest lehvib välja kardin. Et korteris telefoni ei olnud, jäi seersant kohale, kuna bobby ruttas lähema politsei telefoni juure ja astus ühendusse Scotland Yard'iga. Lühida kuid selge kirjeldusega kandis bobby ette, mis ta näinud, ühtlasi teatades, missuguseid isikuid ja abinõusid tuleks rutuliselt saata Mary Eunis'i majja. Veerand tundi hiljem jõudis kohale jaoskonna inspektor, näpujälgede selgitaja, päevapiltnik ja spetsialist teatud kuritegude jälgimise alal.

Olles ametis mõni tund, leidsid eeltähendatud neli ametnikku järgmist: Tundmatud olid osavalt avanud keldrikorral ukse; trepist vargsi üles hiilinud, alarmkella traadid läbi lõiganud ja üksiku korteriomaniku ära kägistanud, igatahes mitte ilma võitluseta; olid põletanud lahti seinahoiukapi, selle tühjaks röövinud ja teadmata põhjusel avanud akna; siis olid veel röövlid keha kinnitanud väikeses köögis ja tulnud teed tagasi läinud peaaegu ühtegi jälge maha jätmata, millest politsei oleks olnud võimalik kinni haarata. Oli igatahes selge, et töö oli tehtud kinnastes kätega.

Alguses osutus täiesti võimata olevat leida ühtegi näpujälge. Näpujälgede selgitaja raputas oma musta, valget ja halli pulbrit igale uksele, igale pakule, laudadele, aknaraamile, seinale, avatud kapi sisemusse — igale poole, kus arvata võis, et röövli käsi vahest hetkekski võis toetuda. Eemaldades selle järele oma kaamelikarvast harjakesega pulbri, lootes leida vähemalt mõnegi näpujälje joonekese, mis nii sageli on hooletu kuritegija paljastanud, kuid seekord oli kõik asjata.

Seal leidis küllalt näpujälgi, kuid üks pilk tumma ohvri sõrmeotstele näitas kohe, kellele nad kuulusid.

Hoolsa uurimise järele leiti viimaks mõned jäljed, mis pildistati ja saadeti Scotland-Yardi uurimiseks. Ühtlasi pildistati muukraua märgid, mis olid järele jäänud

ukse lahtimurdmisest. Piinliku hoolega uuriti majja tungimise viisi.

Pealtvaatajaid oleks imestama pannud, missuguse hoolega detektiivid uurisid toidujäänuseid, mis olid jäänud nende söömingust peale kohutava teo kordasaatmist. Peale selle leidsid nad veel tükikese kuivanud muda voodi ees olevalt vaibalt.

See ei olnud igatahes kuigi rikkalik saak, kuid nad ruttasid sellegi vähesega Scotland-Yard'i ja jätkasid uurimist. Kee mia eksperdid uurisid kuivand mudatükki, et leida, kust ta võis sinna toodud olla. See ei olnud pärit Londoni tänavatelt ega ka väikesest aiakesest, mis asus Mary Eunis'i maja ees. Sellest võis järeldada, et saapaga, millest mudatükk kukkunud, oli käidud väljaspool Londoni, kust muda külge hakkas ja nüüd Mary Eunis'i toas vaibale kukkus. Jalamaid saadeti salkkond politseinikke linna ümbrusesse mudatükile sarnase mulla leidmiseks.

Missugustena osutusid Scotland-Yard'i poolt korraldatud uurimised on kõrvalseisjale loomulikult vähe huvitavad, aga suuremalt jaolt parema tagajärjega kui prantsuse detektiivi välgatav intuitsioon.

Sarnane väsitav otsimine on Scotland-Yard'i tegevuses iseloomustavam toiming. Bulldogi visaduse ja kannatlikkusega raassiline and grupidöödeks ning Scotland-Yard'i eriline talent sarnasteks pingutusteks annavad sarnasele kuritegija jahile fataalse maigu.

Vahepeal koguti tarvilikke teateid ohvri üle. Leiti, et ta oli olnud jõukas üksiklane, tal ei olnud usaldust pankade ega muude varanduse hoiukohtade vastu, sellepärast oli ta oma raha pannud kalliskividesse, mis tal võimalik oli oma seinakapis peita ja tarbekorral ümbervahetada. Et saagihimuliste tähelepanu kõrvale juhtida, valis ta omale selle vaikse ümbruse, kus elas üksiklase elu. Et enesele puudustkannataja ilmet anda, pani ta vahel välja kuulutuse, et maja alumised ruumid on välja üürida, sealjuures leides põhjusi neid jätta välja tüürimata. Politseil ei läinud korda leida ühtegi tema sugulast ega sõpra. Ka ärilised tutvused piirdusid ainult mõne toiduainete müüjaga.

Nii ei pakkunud need andmed Scotland-Yard'ile kuigi palju materjali.

Järgnev jälgimistegevus arenes Scotland-Yard'i ühes erilises pimedas ruumis. Sinna ruumi ruttasid osakondade juhatajad andmetega, mis Mary Eunis'i tubadest leitud. Viis meest istusid pilkases pime-

duses. kuna ühes nurgas operaator aparaati korraldas. Korraga kuuldi elektriühete sisinat lambis ja seal torkas silma valgustatud ekraan, millel võis näha, kuidas operaatori ettevaatlikud sõrmed asetasiid mõnd ülesvõtet helk-aparaadi ette. Siis ilmusid ekraanile suurendatult näpujälje iooned samasugusel kujul, nagu nad beenikese pulbri abil Mary Eunis'i toas leiti. Viis eksperti näpujälgede alal püüsid oma kogenud teadmiste abil neist joonkestest täit pilti luua ja jõudsid lõpuks ühisele otsusele, et kuritegija on töötanud kinnastes. millistel aga õmblus vähe lahti hargnenud. mille läbi kätt kuhügile toeta-

des jäid leitud märgid. Kui see oli otsustatud, ruttasid päevapiltnikud näpujälgede büroosse leitud näpujälgede osade kokkuseadmiseks ja võimalikul korral ka nende kindlakstegemiseks. Õnnekombe oli hargnenud õmblus ühes käeliigutusega edasi-tagasi nihkunud ja selle tõttu ei olnud leitud näpujälje osad identsed.

Veerand miljonit kuritegijate näpujälgi oli kogutud. Kõik need kaardid olid nii korraldatud, et antud näpujälje järele võis hiljemalt viie minuti jooksul leida vastava näpujälje kaardi.

(Järgneb.)

Ametlik osa.

Politseidirektori käsikirjaga 25. jaanuarist s. a. nr. 53

on Soha rajooni konstaabel Petserimaal Jaan Tammislecht vabastatud ametist omal palvel, arvates 17. detsembrist 1927. a.

Tartu-Valga prefektuuri kordnik Martin Ottenson on määratud Valga jaoskonda ajut. konstaabli kohusetäitjaks, arvates 12. jaanuarist s. a.

Pärnu prefektuuri konstaabel Tõnis Ausmann on vabastatud ametist omal palvel, arvates 1. veebruarist s. a.

Politseidirektori käsikirjaga 1. veebr. s. a. nr. 54

on Soosaare rajooni konstaabel Viljandi- maal. Jaan Ritso, vabastatud ametist omal palvel, arvates 1. veebruarist s. a.

Viljandi prefektuuri kordnik Johannes Parbus, kes politseiteenistuse kutsetunnistuse omandanud, on määratud konstaabliks sama prefektuuri koosseisu, arvates 1. veebruarist s. a.

Võru-Petseri prefektuuri konstaabli kohusetäitja Petserimaal August Rüütel on kinnitatud konstaabliks kutsetunnistuse omandamise puhul, arvates 1. veebr. s. a.

Uued load laskeriistadega kauplemiseks, laskeriista lubade tühistamine, pärijate otsimine.

Politsei osakonna poolt on 29. jaanuaril s. a. load antud laskeriistade ja laske- moonaga kauplemiseks: 1) Auguste Hansu t. Reinhold'ile Tartus. Suurturg 5. maksvusega kuni 24.I.28. a. ja 2) Tartu- Roela tarvitajate ühisele — Torma iaama iuures. Roela vallas, maksvusega kuni 31. dets. 1927. a.

Politseidirektori määrustega 31. jaanuarist s. a. on tühistatud Tallinna kesk-

vangimajas vahi all peetava Johannes Peetri p. Riso ja Rõngu alevikus elutseva Felix Miku laskeriista load.

20 septembril 1925. a. on Sydney's surnud Mathias Suldt (alias Carl Anderson), kes arvatavasti oli Tallinnast pärit. Pärandusena on maha jäänud £ 87.— mis Sydney's Public Trusti käes hoiul kuni pärijate leidmiseni.

Päriiad võivad endid teatada politsei osakonnale, tarvilisi tõendusid esitades.

ARUANNE

politseiametnikkude abiandmise kapitali rahasummade seisu üle 1926. a. kohta.

Sissetulek:

1. jaan. 1926. a. oli Eesti panga Tallinna osakonnas:	
a) jooksva arvel nr. 483 Mk. 184.477.—	
b) tähtaialise hoiupileti nr. 3 järele	250.000.—
korianduslehtedega	366.736.—
üksikute annetustena	151.000.—
Kokku: Mk. 952.213.—	

Väljaminek:

abirahadeks 97 korral	Mk. 443.824.—
riigimaks hoius. % pealt	250.—
korjandusleht. trükkimine	1.450.—
pitsat tellitud komiteele	200.—
tshekiraamatu eest panga osakonnale	25.—
posti- ja tempelmaksuks	90.—

1. jaan. 1927. a. on Eesti panga Tallinna osak.:	
a) jooksv. arvel nr. 483	256.374.—
b) tähtaialise hoiupileti nr. 3 järele	250.000.—
Kokku: Mk. 952.213.—	

Komitee esimees: N. Reiman.
Sekretär: A. Eichelman.

Küsimused ja kostmised.

Nr. 116. „E. P.“ lugeja nr. 312. Küsimus: Tuletõrje seaduse („R. Teataja“ nr. 72/73 — 1924. a.) § 6. põhjal kinnitas 3. aprillil 1925. a. siseminister vabatahtliku tuletõrje ühingu normaalpõhikirja, kus sees on III jaos mõned paragrahvid „Ühingu ja kohaliku omavalitsuse vahekorras.“

Nüüd aga soovib üleüldine koosolek kinnitatud põhikirjast III jagu ühes kolme paragrahviga täitsa kustutada, sest tähendatud ühing ei soovi omavalitsusega mingit tegemist teha ja ei taha viimase käest mingit abi.

Kas on üleüldisel koosolekul võimalik põhikirjast nimetatud kolmandat jagu maha kustutada? Jaataval korral, kuidas tuleb seda toimetada?

Vastus: Ei ole võimalik.

V. L. Küsimus: Missuguse seaduse ja paragrahvi põhjal võtab politsei vastutusele isiku, kes kaupluse juures olevas elukorteris avab äädikaessentsi (väike-)tööstuse.

„Riigi Teataja“ nr. 28 — 1920. a. väljakuulutatud ja vastuvõetud suur-, kesk- ja väiketööstuse seadus ei näe üldse ette normi, mis määraks selle seaduse rikkumise eest karistust.

Vastus: Karistusnormid on ette nähtud nuhtlusseaduses (Nuhtlusseaduse § 1346 j. t.). Käesoleval juhtumisel tuleb tööstuseomanik vastutusele võtta, kui tema end suur-, kesk- ja väiketööstuse seaduse („R. T.“ nr. 28 — 1920. a.) § 24 ettenähtud korras politsei nõudmisel ei registreeri.

Väljaandja: **Siseministeeriumi administratiiv-ala kirjastus.** Vastutav toimetaja: **E. Maddison.**

Tegev toimetaja: **O. Angelus.**

K u u l u t u s e d.

Tunnustatakse maksvusetuks järgmised isikutunnistused:

- V a h u, Priidu Jakobi p., v. a. Einmani vallaval. 17. 1. 20 a. nr. 590.
 J e e n e r, Paul Gustavi p., v. a. Koigi vallaval. 19. 10. 23 a. nr. 409.
 L a n t s, Theodor Mardi p., v. a. Undla vallaval. 31. 12. 19 a. nr. 998.
 H i o b, Johannes Jakobi p., v. a. Lehtse vallaval.
 S e e b e n, Elfriede Hansu t., v. a. Albu vallaval. 11. 12. 24 a. nr. 204.
 T a l b a c h, Johannes Gustavi p., v. a. Porkuni vallaval. 1919 a.
 R e i t f e l d t, Herbert Rolandi p., v. a. linna politseikomissarilt Pärnus 15. 6. 26 a. nr. 648/292677.
 J e t t e n f e l d t, Jaan Mihkli p., v. a. Hallinga vallaval. 1919 a. nr. 134.
 M e i e r, Jakob Jüri p., v. a. linna politseikomissarilt Pärnus 18. 9. 26 a. nr. 1344/335803.
 K o r n, Adolf Friedrichi p., v. a. Nõmme pol. jsk. 1919 a. nr. 940.
 J o g a n o v, Anna Georgi t., v. a. linna politseikomissarilt Pärnus 22. 6. 26 a. nr. 731/292860.

- K i r i k a l, Maria Hansu t., v. a. Pärnu linna pol. ülemalt 2. 12. 19 a. nr. 2297.
 N o r e n b e r g, Zelia Rudolphi t., v. a. Rääma vallaval. nr. 169.
 T a m m, Johannes Juhani p., v. a. Kunda-Malla vallaval. 15. 10. 23 a. nr. 148.
 U n g e r, August Peedu p., v. a. Taali vallaval. 18. 12. 19 a. nr. 423.
 S a a r t s, Martin Jüri p., v. a. Sauga vallav.
 R a u d s e p p, Friedrich Peetri p., v. a. Valga linna pol. ülemalt 8. 4. 21 a. nr. 7147.
 L a n g, Eduard Peetri p., v. a. Kavilda vallaval. 16. 12. 24 a. nr. 208.
 K a r t a u, Juuli-Marie Jaani t., v. a. Tartu maak. pol. ülemalt 4. 12. 19 a. nr. 1082.
 U i b o, Elisabeth Peetri t., v. a. Vana-Otepää vallaval. 6. 2. 22 a. nr. 480.
 S u i t s, August Johani p., v. a. Kodijärve vallaval. 21. 12. 19 a. nr. 164.
 S ö ö d e, August Hendriku p., v. a. Kodijärve vallaval. 16. 4. 20 a. nr. 345.
 S i i m e n s o n, Johan Jaani p., v. a. Kodijärve vallaval. 23. 12. 19 a. nr. 176.
 H a n s o n, Anu Tõnise t., v. a. Meeri vallaval. 12. 3. 20 a. nr. 524.
 N ä r s k a, Helmi Ado t., v. a. Kongota vallaval. 2. 10. 21 a. nr. 41.

- Sander, Gustav Jaani p., v. a. Misso vallaval. 10. 5. 20 a. nr. 360.
- Peks, Helene Andrese t., v. a. Tartu linna pol. 2 jsk. ülemalt 23. 9. 22 a. nr. 19819.
- Martinson, Marta Emilie Kristjani t., v. a. Luunja vallaval. 2. 1. 1920 a. nr. 471.
- Bulkin, Sergei Gavrili p., v. a. Kastre-Võnnu vallaval. 14. 12. 21 a. nr. 1717.
- Grossmann, Elfriede Johannese t., v. a. Tartu linna pol. 2 jsk. ülemalt 19. 12. 19 a. nr. 7276.
- Endrikson, Anna Kusta t., v. a. Sangaste vallaval. 30. 12. 19 a. nr. 681.
- Miikin, Bernhard Hans Eduardi p., v. a. Läänemäe pol. jsk. ülemalt 15. 7. 25 a. nr. 444.
- Kord, Gustav Eduardi p., v. a. Tartu linna pol. 2 jsk. ülemalt 11. 12. 20 a. nr. 16287.
- Sepp, Peeter Jaani p., v. a. Karksi vallaval. 26.6.20 a. nr. 627.
- Punnak, Anna Hello t., v. a. Tartu linna pol. 3 jsk. ülem. 23.12.19 a. nr. 5549.
- Grasnouhov, Aleksander Peetri p., v. a. Tartu linna pol. 3 jsk. ülemalt 3. 10. 21 a. nr. 13207.
- Müller, Herman Hermani p., v. a. Tartu linna pol. 3 jsk. ülemalt 20. 9. 20 a. nr. 11790.
- Grasnouhov, Anna Marie t., v. a. Tartu linna pol. 3 sk. ülemalt 30. 6. 21 a. nr. 13208.
- Tõrra, Karl Gustav Jaani p., v. a. Vaabina vallaval. 8.1.20 a. nr. 178.
- Ermel, Ferdinand Johani p., v. a. Tartu linna pol. 2 jsk. ülemalt 3.12.23 a. nr. 1990/93741.
- Küüna, Jaan Jakobi p., v. a. Narva linna pol. ülemalt 17.12.19 a. nr. 14217.
- Reitmann, Leonora Nigula t., v. a. Narva linna pol. ülemalt 16. 12. 19 a. nr. 12053.
- Tederkin (Tederik), Alma Tooma t., v. a. Narva linna pol. ülemalt 8.12.19 a. nr. 13743.
- Schulmann, Sholom Shaje p., v. a. Riia prefektuurist 30. 12. 21 a. nr. 193056. (Läti riigi kodanik).
- Ljubimsky, Ivan Matvei p., v. a. Narva linna pol. ülemalt 2. 12. 19 a. nr. 8719.
- Rimanson, Johannes, v. a. Narva linna pol. ülemalt 30.3.20 a. nr. 21561.
- Schukov, Artemi Aleksei p., v. a. Skarjatina vallaval. 29.12.20 a. nr. 498.
- Keuds, Anna Kusta t., v. a. Karula vallaval. 1919 a. nr. 450.
- Kenk, Arkadi Hendriku p., v. a. Laatre vallaval. 1924 a. nr. 113/113188.
- Raudsepp, Alide Augusti t., v. a. Tall. linna pol. 3 jsk. ülemalt 1920 a. nr. 9932.
- Viilup, Aleksander Ferdinandi p., v. a. raudteede pol. ülemalt 1920 a. nr. 6164.
- Teder, Aleksander Matsi p., v. a. raudteede pol. ülemalt 1919 a. nr. 4516.
- Anzberg, Minna Hendriku t., v. a. Käägjärve vallaval. 1921 a. nr. 1152.
- Uibopuu, Anna Juhani t., v. a. Valga maak. pol. ülemalt 1920 a. nr. 5246.
- Zerlin, Bella Daaveti t., v. a. Valga maak. pol. ülemalt 1920 a. nr. 7349.
- Udras, Liisa Miku t., v. a. Sangaste vallaval. 1919 a. nr. 643.
- Kalpus, Marta Jüri t., v. a. 6 jsk. politseikomissariit Tallinnas 1926 a. nr. 276/314726.
- Lumi, Hugo Anna p., v. a. Urvaste vallaval. 1922 a. nr. 738.
- Blauberg, Karl Karli p., v. a. Valga maak. pol. ülemalt 1920 a. nr. 6060.
- Paul, August Peetri p., v. a. Erastvere vallaval. 29.1.20 a. nr. 797.
- Lillbok, Anna Kristjani t., v. a. Narva linna pol. ülemalt 1919 a.
- Põllu (Pöld), Ivan Feodori p., v. a. Misso vallaval. 12.12.24 a. nr. 121.
- Vaher, Natalie Mihkli t., v. a. Kasaritsa vallaval. 16.1.20 a. nr. 920.
- Tulf, Ella Elisabeth Jaani t., v. a. Helenurme vallaval. 2.9.21 a. nr. 154.
- Press, Taniel Peetri p., v. a. Saaluse vallaval. 6.2.24 a. nr. 6/79460.
- Leies, Alviine Karli t., v. a. Vana-Laitsna vallaval. 21.1.20 a. nr. 865.
- Jalak, Peeter, v. a. Loona vallaval. 24.9.26 a. nr. 103.
- Aru, Oskar, v. a. Kaarma-Suure vallaval. 13.5.24 a. nr. 361.
- Mahl, Villem, v. a. Mustjala vallaval. 10.1.20 a. nr. 145.
- Reinart, Mihkel, v. a. Kaarma-Suure vallaval. 6.7.23 a. nr. 183.
- Sarapuu, Juhan Jaani p., v. a. Jäärja vallaval. 14.12.19 a. nr. 424.
- Jakobson, Johannes Kadri p., v. a. Jäärja vallaval. 9.12.19 a. nr. 67.
- Lilienblatt, Arnold Mihkli p., v. a. Jäärja vallaval. 23.12.24 a. nr. 117.
- Rumäntsev, Jegor, v. a. Irboska vallaval. nr. 1559.
- Schuravlev, Timofei, v. a. Senno vallaval. nr. 323.

- Kikut, Ernst Aleksei p., v. a. Irboska vallaval. nr. 492.
- Ignaschov, Vassili, v. a. Senno vallaval. nr. 343.
- Bogdanov, Andrei Aleksei p., v. a. Laura vallaval. nr. 143.
- Ranna, Daniel Ivani p., nr. 1371.
- Frei, Frits Jakobi p., nr. 102.
- Sabal, Jaan Pritsu p., nr. 274.
- Leischkaln, Veera Jakobi t., nr. 491.
- Stschelkov, Ivan Jegori p., nr. 24.
- Ilves, Ivan Maksimi p., nr. 203.
- Brunberg, Eupraksia, nr. 559. (16800)
- Gorjunov, Peeter, nr. 234. (25050)
- Lepp, Nikolai, nr. 336. (25050)
- Grinkin, Nikolai, nr. 2. (25050)
- Timofejev, Nikolai, nr. 111. (25050)
- Vilde, Eduard, nr. 8. (25050)
- Semjonov, Ilja, nr. 322. (25050)
- Ups, Olga, nr. 1229. (25050)
- Kittask, Johan, nr. 142. (25050)
- Paju, Therese, nr. 1158. (25050)
- Hindrikind, Alide, nr. 392. (25050)
- Kreutsberg, Bernhard, v. a. Tall. linna pol. 4 jsk. 4. 6. 20 a. nr. 13249. (35285)
- Heek, Liisa Magnuse t., v. a. Paldiski pol. jsk. 29.11.19 a. nr. 302. (35284)
- Allas, Alma, v. a. Tall. linna pol. 3 jsk. 26.1.20 a. nr. 7640. (35286)
- Uudelt, Johannes Tõnise p., v. a. Taevere vallaval. 1926. a. (38788)
- Sinitsen, Ivan Ivani p., v. a. Senno vallaval. 1923 a. (38788)
- Kaltmann, Oskar Jüri p., v. a. Rapla vallaval. 22.11.23 a. nr. 268. (39318)
- Roosimägi, Johan Jakobi p., v. a. Kohila vallav. 16.12.19 a. nr. 631. (39319)
- Sander, Leena Pritsu t., v. a. Kohila vallaval. 15.12.19 a. (39320)
- Stümper, Mihkel Jaani p., v. a. Kehtna vallaval. 10.2.20 a. nr. 11. (39321)
- Kleinberg, Jaan Jüri p., v. a. Rapla vallaval. 30.12.19 a. nr. 296. (39322)
- Saunik, Jaan Jaani p., v. a. Rapla vallaval. 18.12.19 a. nr. 179. (39323)
- Luugima, Jaan Jaani p., v. a. Juuru vallaval. 2.2.26 a. nr. 1. (39324)
- Brenner, Anna Jaani t., v. a. Juuru vallaval. 12.1.20 a. nr. 590. (39325)
- Nuga, Hans Hansu p., v. a. Raiküla vallaval. 31.2.24 a. nr. 104. (39326)
- Trööner, Helene Leenu t., v. a. Ingliste vallaval. 8.12.19 a. nr. 57. (39327)
- Millermann, Johanna Johani t., v. a. Juuru vallaval. 20. 2. 20 a. nr. 1195. (39329)
- Einson, Mihkel Peetri p., v. a. Juuru vallaval. 21.2.25 a. nr. 51. (39328)
- Leinberg, Priidik Matsi p., v. a. Juuru vallaval. 20.12.19 a. nr. 436. (39330)
- Tork, Hans Johani p., v. a. Märjamaa vallaval. 12.5.22 a. nr. 1284. (39331)
- Elias, Johan Peetri p., v. a. Viljandi linna pol. ülemalt 4. 8. 21 a. nr. 7894. (39559)
- Erenpreis, Julie Jüri t., v. a. Viljandi linna pol. ülemalt 2. 12. 19 a. nr. 570. (39563)
- Vihvelin, Maretta-Veronika Johani t., v. a. Viljandi maak. pol. linna jsk. ülemalt 30. 8. 24 a. nr. 1454. (39562)
- Antonov, Ivan Vassili p., v. a. politsei osakonnast 16. 1. 24 a. nr. 1345/1346. (39559)
- Mänd, Gustav Juhani p., v. a. Kogula vallaval. 31. 8. 20 a. nr. 440. (39987)
- Tomson, Mihkel Juhani p., v. a. Kogula vallaval. 30. 9. 24 a. nr. 97. (39988)
- Äkke (Kerner), Maria Ado t., v. a. Muhu-Suure vallaval. 13. 1. 20 a. nr. 226. (39993)
- Pauts, Miina Viuu t., v. a. Muhu-Suure vallaval. 23. 5. 23 a. nr. 95. (39997)
- Kumbas, Mihail Timofei p., v. a. Heilama vallaval. 10. 1. 20 a. nr. 169. (39995)
- Saarik, Mihkel Jaani p., v. a. Muhu-Suure vallaval. 3. 9. 21 a. nr. 944-a. (39997)
- Taring, Karl Juhani p., nr. 2711. (40047)
- Taring, Anna Jaani t., v. a. Tall. linna pol. 3 jsk. ülemalt. (40048)
- Telpi, Mats Jaani p., v. a. Tall. linna pol. 3 jsk. nr. 4441. (40049)
- Taalberg, Johannes Juhani p., nr. 415. (40050)
- Vaidmann, Johannes Marie p., v. a. Vihterpalu vallaval. 17. 1. 20 a. nr. 359. (40113)
- Polding, Anna Villemi t., v. a. Abroka vallaval. 23. 11. 20 a. nr. 345. (40112)
- Altorf, Marie Jakobi t., v. a. Kloostri vallaval. 11. 3. 25 a. nr. 617. (40111)
- Erit, Juhan Juhani p., v. a. Nõva vallaval. 18. 12. 19 a. nr. 250. (40110)
- Loosmann, Julius Jaani p., v. a. Keila vallaval. 8. 1. 26 a. nr. 6. (40109)
- Persmann, Ado Mari p., nr. 645. (40359)
- Poltvaga, Miina Mardi t. (40362)
- Stamm, Susanna Peetri t., nr. 907. (40361)

Karin, Adele Jüri t., nr. 164. (40360)
 Birk, Aleksander Jüri p., nr. 88. (40363)
 Ahven, Anna Tootsi t., nr. 337. (40364)
 Böck, Ernst Karli p., nr. 136. (40365)
 Sermat, Bernhard Jaani p., nr. 440. (40366)
 Preimann, Oskar Priidiku p., nr. 833. (40373)
 Luterus, August Jaani p., nr. 441. (40372)
 Persidski, Mihail Andrei p., nr. 1251. (40369)
 Nõu, Juhan Ado p., nr. 1341. (40374)
 Nõu, Adele Juhani t., nr. 1342. (40374)
 Pärn, Eduard Juhani p., nr. 137. (40368)
 Tuul, Ida Rosalie Hansu t., nr. 275. (40367)
 Kuum, Karl Ado p., v. a. Rakvere linna pol. ülemalt 10. 12. 19 a. nr. 2458. (40682)
 Altmann, Miina Karli t., v. a. Veltsa vallaval. 1919 a. nr. 444. (40680)
 Villemson, Mart Mardi p., v. a. Paatsalu vallaval. 10. 2. 20 a. nr. 601. (40683)
 Kristumann, Vladimir Kirilli p., v. a. Kuresaare pol. jsk. ülemalt 8. 3. 23 a. (40848)
 Jaas, Anette Sofie Juhani t., v. a. 6 jsk. politseikomissariilt Tallinnas, 28. 6. 26 a. (40849)
 Trasmann, Veera Sergei t., v. a. Tall. linna pol. 6 jsk. ülemalt 28. 12. 25 a. nr. 1157. (42651)
 Brevern, Elisabeth-Lucie Ernsti t., v. a. Tall. linna pol. 6 jsk. ülemalt 5. 1. 20 a. nr. 5194. (42652)
 Klemens, Hans Herberti p., v. a. Undla vallaval. 5. 2. 24 a. nr. 285. (42653)
 Tõnnus, Aleksander Friedrichi p., v. a. Nõmme pol. jsk. 2. 12. 19 a. nr. 817. (40988)

Teadaanne.

6-da jaoskonna politseikomissar Tallinnas annab teada, et 16. veebruaril s. a. kell 1 päeval müüakse Tallinnas, Pikk tän. 40, Madis Alev'i 1926 a. puhtakasumaksu võla katteks alljärgnev varandus

enampakkumisel

- 1) 12 tammepuust kappi hinnatud 55.000.—
 - 2) 3 kolmepoolega shle fitud peeglit 10.000.—
- Müüdavaid asju võib näha oksjoni päeval koha peal.

Pakkumine algab hinnatud summast.

Tallinnas, 3 veebruaril 1927 a.

Nr. 014530.

J. Kermann

6-da jsk. politseikomissari eest.

KUULUTUS

1 jaoskonna politseikomissar Tartumaal annab teada, et 15. veebr. 1927. a. kell 11 hommiku müüakse Raadi vallas, vallamaja juures

enampakkumisel

Daniel Jack'i päralt olev varandus, mis koosneb ühest peetud neljavedruga vankrist, hinnatud 8000 marga peale, Raadi valla maksu sissenõudmiseks. Müüdavat vankrit võib näha oksjoni päeval Raadi vallamaja juures.

Pakkumine algab hinnatud summast.

Tartus, 26. jaan. 1927. a.

6807, 6705 ja 5740².

L. Haugas.

Politseikomissar.

KUULUTUS

Türi jsk. politsei abikomissar Järvamaal annab teada, et 15. veebr. 1927 a. kell 10 hommiku müüakse Alliku vallamajas **enampakkumisel** Miina Hansu t. Nordberg'i päralt olev varandus, mis koosneb ühest kõrb ruun-hobusest, 2¹/₂ a. vana, hinnatud 1300 marga peale, omavalitsuse maksu sissenõudmiseks. Müüdavat looma võib näha oksjoni päeval koha peal.

Pakkumine algab hinnatud summast.

Türil, 1. veebr. 1927 a.

Nr. 01684.

A. Jõgi

Türi jsk. pol. abikom. aj. k. t. Järvamaal

Teadaanne.

6-da jaosk. politseikomissar Tallinnas annab teada, et 19. veebruaril s. a. kell 10 hommikul müüakse Tallinnas Raekoja pl. 7 teistkordsel enampakkumisel Valter Tegeler'i päralt olev alljärgnev varandus tema riigimaksu sissenõudmiseks:

- 1) üks kirjutusmasin. 3) üks kuldamispress.
- 2) üks heftimismasin. 4) üks paberi löikamismasin.

Müüdavaid asju võib koha peal näha oksjoni päeval.

Asjad on hinnatud Mk. 704.000.— peale.

Pakkumine algab pakutavast summast.

Tallinnas, 2 veebr. 1927. a.

Nr. 0177, 08939 ja 01270. **J. Kermann**

6-da jsk. politseik. eest Tallinnas.

Teadaanne.

6-da jaosk. politseikomissar Tallinnas annab teada, et 16. veebruaril s. a. kell 11 hommikul müüakse Tallinnas, Pikk tän. nr. 51, elutseval Joh. Behrens'il tema päralt olev alljärgnev varandus riigimaksu võlgade katteks enampakkumise teel:

- 1) kirjutusmasin „Adler“, hinnatud Mk. 10.000.—
- 2) üks rahakapp „ „ 11.000.—

Müüdavaid asju võib näha oksjoni päeval koha peal.

Pakkumine algab hinnatud summast.

Tallinnas, 3. veebr. 1927. a. Nr. 014684.

J. Kermann

6-da jsk. politseikomissari eest Tallinnas.

TEADAANNE

6-da jaosk. politseikomissar Tallinnas annab teada, et 17. veebruaril s. a. kell 10 hommikul müüakse Tallinnas, Toom-puistee nr. 12-a k. 6, elutseval Elisabeth Andrei t. Müütrisepal 1926 a. tulumaksuvõla katteks alljärgnev varandus

enampakkumisel:

hinnat. Mk.

- 1) üks vineer tammep. puhveti-kapp, kahe kapiga mustjas-pruuni värvi " 1400.—
- 2) türgi diivan pruugitud " 5000.—
- 3) kasep. söögitoa laud lahtitõm. " 3000.—
- 4) sohvalaud plüüslinaga ja kirju portselaan vaas " 3000.—
- 5) kaks kasep. postamenti nelja jala peal " 3000.—
- 6) seinakell " 2000.—

Müüdavaid asju võib näha oksjoni päeval koha peal.

Pakkumine algab hinnatud summast.

Tallinnas, 3. veeb. 1927 a. Nr. 015781.

J. Kermann.

6-da jsk. politseikomissari eest Tallinnas.

Teadaanne.

6-da jaoskonna politseikomissar Tallinnas annab teada, et 16. veebruaril s. a. kell 10 hommikul müüakse Tallinnas, Laial tän. nr. 21, Egon Gebert'i 1921. a. tulumaksu võla katteks alljärgnev varandus:

- 1) üks kasep. puhvetikapp hinnat. Mk. 2500.—
- 2) üks raamaturiiul " " 250.—
- 3) üks kummut " " 2500.—
- 4) üks käsiõmblusmasin " " 5000.—
- 5) üks riidetekapp " " 2000.—
- 7) üks kirjutuslaud " " 1500.—
- 7) üks riidetekapp, ühe uksega " " 3000.—
- 8) üks toalettpiegel alusega " " 1500.—
- 9) üks smokingülikond " " 2000.—
- 10) üks must ülikond " " 2000.—

Müüdavaid asju võib näha oksjoni päeval koha peal. Pakkumine algab hinnatud summast.

Tallinnas, 4. veebr. 1927 a. Nr. 015905.

J. Kermann.

6-da jsk. politseikomissari eest Tallinnas.

Teadaanne.

Tallinna-Harju prefektuuri 6-da jaoskonna politseikomissar Tallinnas annab teada, et 14. veebruaril s. a. kell 11 hommikul müüakse Tallinnas, Vene tän. nr. 21—1 asuva Hatse Goldberg'i päralt olev alljärgnev varandus tema 1926 a. tulumaksu katteks:

- 1) üks nikkel teemasin Mk. 1.000.—
- 2) lepapuust riidekapp " 1.500.—
- 3) söögilaud " 500.—
- 4) karakul kraega talvepalitu " 4.000.—
- 5) pruugitud must ülikond " 2.500.—
- 6) punasest plüüsisist laudlina " 1.000.—
- 7) kirju laudlina " 1.500.—
- 8) seinapilt " 200.—
- 9) laualamp " 200.—

Pakkumine algab hinnatud summast.

Asju võib näha oksjoni päeval koha peal. Tallinnas, 1. veebr. 1927. a. Nr. 012666.

J. Kermann.

6. jsk. politseikomissari eest Tallinnas.

Kuulutus.

Paide jsk. politseikomissar annab teada, et 16. veebr. 1927 a. kell 10 hommikul müüakse Veinjärve vallas Preedi mõisas

enampakkumisel

August Vreede päralt olev varandus, mis koosneb ühest lokomobiilist „Marschal“ Nr. 1041, hinnatud 125.000 marga peale, tulumaksu sissenõudmiseks. Müüdavat asju võib näha oksjoni päeval koha peal.

Müümise algab pakutavast summast.

Paides, 1. veebr. 1927 a. Nr. 05458.

J. Tilling.

Paide jsk. politseikomissari Järvamaal.

Kuulutus.

3. jsk. politseikomissari Pärnumaal annab teada, et 22. veebr. 1927 a. kell 10 hommikul müüakse Enge vallas, Tammiku talus

enampakkumisel

Aleksander Gold'i päralt olev varandus, mis koosneb ühest lehmast, hinnatud 2000 marga peale, tulumaksu sissenõudmiseks. Müüdavat lehma võib näha oksjoni päeval koha peal.

Pakkumine algab hinnatud summast.

Pärnus, 3. veebr. 1927 a. Nr. 3266.

J. Penjam.

3. jsk. politseikomissari Pärnumaal.

Teadaanne.

6-da jaoskonna politseikomissari Tallinnas annab teada, et 14. veebruaril s. a. kell 10 hommikul müüakse Tallinnas S. Karja t. Nr. 9-5 Rahel Ogu'se juures tema päralt olev alljärgnev varandus riigi võlgade sissenõudmiseks enam-pakkumise teel:

- 1). 2 metall küünlalühtrit, 5 haruga, hin. M. 1000.
- 2). seinakell pruuni kapiga " 1000.
- 3). marmorplatega pesulaud peegluga " 2000.
- 4). kollase värviga tammep. postamendid " 1000.
- 5). kollane tammepuust serviislaud " 1500.
- 6). tammepuust kollane käterätikunagi " 500.
- 7). musta värviga ühe jalaga postament " 1000.

Kõik müügile määratud asjad on hinnatud kogusummas Mk. 8.000.

Müüdavaid asju võib näha oksjoni päeval kohal. Pakkumine algab hinnatud summast.

Tallinnas, 2. veebruaril 1927 a. Nr. 013548.

J. Kermann.

6-da jsk. politseikomissari eest.